

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2027

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Anatomia
Kod przedmiotu*	NP-A
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	pielęgniarstwo
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I rok, I semestr
Rodzaj przedmiotu	A. Nauki podstawowe
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr n.med. Anna Sęk-Mastej
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr n.med Anna Sęk-Mastej Lek. med. Anita Krowiak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab./ Lab CSM	Sem.	ZP/ ZP CSM	Samok	Prakt. Zaw.	Liczba pkt. ECTS
I	20	40					40		5

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

Egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza na poziomie szkoły średniej dotycząca budowy i funkcjonowania ciała ludzkiego

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C 1	Poznanie szczegółowej budowy anatomicznej ciała ludzkiego w oparciu o metody anatomii opisowej, która dzieli organizm ludzki na poszczególne układy rozpatrywane kolejno tj. układ kostny, mięśniowy, pokarmowy, oddechowy, moczowo-płciowy, wydzielania wewnętrznego,
--------	--

	naczyniowy, nerwowy, powłokę wspólną i narządy zmysłów.
C2	Poznanie terminologii anatomicznej
C3	Poznanie prawidłowej budowy ciała człowieka pozwoli studentowi zrozumieć i prawidłowo interpretować funkcjonowanie poszczególnych narządów, układów oraz organizmu człowieka.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
	W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
EK_1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna)	A.W1
	W zakresie umiejętności student potrafi:	
EK_2	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	A.U1
	W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
EK_3	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_Ko5
EK_4	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_Ko7

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Podstawowe pojęcia anatomiczne: osie, płaszczyzny, najważniejsze linie i okolice ciała. Pojęcia komórki, tkanki, narządu, układu. Charakterystyka tkanek, przykłady występowania. Układy: podziały uwzględniające kryteria morfologiczne, topograficzne, rozwojowe, kliniczne.
Budowa ogólna i funkcje szkieletu. Chrząstka, kość –rodzaje. Połączenia kostne – podział. Kryteria klasyfikacji stawów. Rodzaje ruchów w stawach.
Budowa mięśni. Podział mięśni uwzględniający strukturę, położenie, kształt brzośca.
Podstawy morfologiczne mechanizmu skurczu mięśnia. Grupy mięśniowe tułowia i kończyn. Czynność mięśni. Kanały, jamy. Otwory, struktury przez nie przechodzące, powięź, struktury powięziowe. Stosunki topograficzne
Układ naczyniowy. Morfologia krwi. Topografia dużych tętnic.

Układ krążenia. Podział i topografia śródpiersia. Serce-budowa i położenie, osierdzie. Aorta i jej główne gałęzie. Główne naczynia żyłne tułowia i kończyn. Aspekty kliniczne układu krążenia.

Anatomia układu oddechowego. Górne i dolne drogi oddechowe. Budowa płuc i opłucnej. Mechanika oddychania; mięśnie wdechowe i wydechowe. Pomocnicze mięśnie oddechowe.

Układ pokarmowy. Narządy jamy brzusznej. Otrzewna, przestrzeń zaotrzewnowa i jej zawartość. Budowa wątroby i dróg żółciowych. Trzustka – struktura i funkcja. Układ żyły wrotnej; znaczenie kliniczne. Topografia narządów.

Układ moczowy. Budowa nerki i dróg moczowych.

Układ płciowy męski. Jądra, nasieniowód, gruczoł krokowy.

Układ płciowy żeński; jajnik, jajowód, macica, pochwa.
Ośrodkowy układ nerwowy. Podział OUN /embriologiczny, topograficzny, czynnościowy, kliniczny. Najważniejsze struktury mózgowia. Rdzeń kręgowy: budowa zewnętrzna i wewnętrzna.
Obwodowy układ nerwowy. Nerwy czaszkowe. Układ autonomiczny. Część współczulna i przywspółczulna. Sploty: szyjny, ramienny, lędźwiowy i krzyżowy.
Gruzoły wydzielania wewnętrznego. Struktura i funkcja gruczołów. Oś podwzgórze – przysadka – gonady. Neurosekrecja. Budowa i czynność skóry.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Cytologia
Budowa ogólna układu szkieletowego. Rodzaje kości, właściwości fizyczne i biologiczne kości. Typy połączeń: ściste / więzozrosty, chrząstkozrosty, kościorosty/. Stawy – stałe i niestałe składniki stawów. Układ więzadłowy
Układ mięśniowy i jego podziały. Mięśnie obręczy i części wolnej kończyny górnej. Najważniejsze grupy mięśni ramienia i przedramienia
Mięśnie obręczy kończyny dolnej, uda i podudzia. Mięśnie klatki piersiowej i grzbietu. Mięśnie brzucha i krocza. Miejsca zmniejszonej oporności. Aspekty kliniczne: miejsca zmniejszonej oporności, przepukliny.
Układ pokarmowy. Budowa i topografia poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego. Różnice w budowie poszczególnych odcinków jelita.
Duże gruczoły przewodu pokarmowego. Budowa wątroby i dróg żółciowych. Trzustka – struktura i funkcja
Górne i dolne drogi oddechowe. Budowa i unaczynienie płuc. Przepona. Mięśnie oddechowe. Mechanika oddychania.
Budowa i położenie serca. Krążenie duże; najważniejsze naczynia. Krążenie małe. Krążenie płodowe.
Układ chłonny. Najważniejsze naczynia chłonne. Narządy limfatyczne. Węzy chłonne. Odpływ chłonki z gruczołu piersiowego – znaczenie kliniczne.
Szpik kostny; budowa i hemopoieza. Krew; elementy morfotyczne krwi. Mechanizmy obronne krwi.
Układ moczowo-płciowy. Nerka. Aspekty morfologiczno-czynnościowe. Drogi wyprowadzające mocz.
Narządy płciowe męskie i żeńskie.
Układ nerwowy: podstawowe pojęcia – neuron, synapsa, płytka nerwowo-mięśniowa, neuroprzekaźniki. Podziały układu nerwowego. Opony. Jądra układu pozapiramidowego. Struktury związane z emocjami i pamięcią.
OUN. Pień mózgu, mózdzek, rdzeń kręgowy. Komory mózgowia, płyn mózgowo-rdzeniowy. Nerwy czaszkowe, numeracja, zakres unerwienia. Pień współczulny. Czynność układu autonomicznego.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykłady: z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: metody oparte na praktycznej działalności studentów – praca w grupach, na fantomach i modelach anatomicznych, prezentacji preparatów anatomicznych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
A.W1	Kolokwium, egzamin	W
A.U1	Kolokwium, egzamin	ĆW
K_K05	Obserwacja w trakcie zajęć	W, ĆW
K_K07	Obserwacja w trakcie zajęć, samoocena studenta	W, ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład:

Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na wykładach, aktywne w nich uczestnictwo oraz zaliczenie pisemnego test końcowego. Zaliczenie końcowe odbywa się w formie testu.

Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie co najmniej 60% punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się.

Kryteria oceny:

Zakres ocen 2.0-5.0

5.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ćwiczenia:

Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na ćwiczeniach, aktywne w nich uczestnictwo oraz zaliczenie pisemnych kolokwiów częściowych. Kolokwia częściowe będą w formie testu. Warunkiem zaliczenia kolokwiów jest uzyskanie co najmniej 60% punktów.

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się realizowanego w ramach ćwiczeń.

Kryteria oceny:

Zakres ocen 2.0-5.0

5.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Samokształcenie:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z referatu samodzielnie przygotowanego przez studenta. Kryteria oceny:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematyki z zakresu realizowanego przedmiotu, potwierdzających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się : 0-6 pkt.,

- klarowność opracowania tekstu – poprawna terminologia i język : 0-3 pkt.,
- prawidłowy układ tekstu : 0-3 pkt.,
- właściwy dobór piśmiennictwa polskiego i zagranicznego : 0-3 pkt.

ZALICZENIE: MAX: 15 PKT - MIN: 9 PKT (60%) ; PONIŻEJ 9 PKT. – BRAK ZALICZENIA

Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie pisemnego egzaminu końcowego w formie testu z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru (60 pytań).

- Czas trwania egzaminu (*zaliczenia końcowego*): 60 min
- Za prawidłową odpowiedź student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów
- Zakres ocen: 2,0 – 5,0. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się .

- Kryteria oceny:

- 5.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	40
SUMA GODZIN	115
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Waugh A., Grant A.: Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby, Ross & Wilson, Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2012
2. Ignasiak Z.: Anatomia układu ruchu, Edra Urban & Partner, Wrocław, 2013
3. Ignasiak Z.: Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego człowieka, Edra Urban & Partner, Wrocław, 2019

4. Netter FH. Netter Atlas anatomii człowieka. EdraUrban & Partner. Wrocław 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Maciejewski R., Torres K.: Anatomia czynnościowa. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki.
Czelej, PZWL, 2008
 2. Woźniak W.: Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów. Urban & Partner, Wrocław, 2019.
-

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej